

**Koncepce činnosti Památníku Terezián v letech
2016-2020**

Obsah

Poslání Památníku Terežín.....	3
1. Současná pozice Památníku Terežín.....	4
2. Střednědobé cíle Památníku Terežín.....	6
3. Hlavní úkoly jednotlivých činností Památníku Terežín.....	8
3.1 Vědeckovýzkumná činnost.....	8
3.2 Sbírkotvorná činnost.....	11
3.3 Vzdělávací činnost.....	14
3.4 Propagačně organizační a ediční činnosti.....	17
3.5 Vnější vztahy a spolupráce.....	20
3.6 Oblast lidských zdrojů.....	23
3.7 Investiční a technická činnost.....	26
3.8 Ekonomická a provozní činnost.....	28
3.9 Informační technologie.....	29
3.10 Závěr.....	30

Poslání Památníku Terezín

Památník Terezín, který od doby svého vzniku v roce 1947 až do roku 1964 nesl název Památník národního utrpení, vznikl jako instituce, jejímž posláním je uchovávat památku obětí rasové a politické perzekuce v letech nacistické okupace, jejich odkaz přibližovat a zprostředkovávat veřejnosti prostřednictvím muzejní a osvětové činnosti a současně pečovat o místa spojená s utrpením desetitisíců lidí v letech druhé světové války. Toto původní zadání však po únoru 1948 několik desetiletí nebylo možno naplňovat a činnost Památníku Terezín se musela zcela podřídít zásadám tehdy vládnoucí totalitní ideologie. Jeho muzejní a osvětová činnost byla deformována, a to se odrazilo i na obrazu celé instituce v očích veřejnosti.

Původní poslání Památníku Terezín tak bylo na dlouhou dobu zapomenuto a jeho muzejní a osvětová činnost se řídila zásadami tehdy vládnoucí totalitní ideologie. Až demokratické přeměny na přelomu 80. a 90. let minulého století vytvořily předpoklady pro nápravu uvedených deformací a postupný přechod k rozvoji seriózní výzkumné, muzejní, osvětové a vzdělávací činnosti.

První porevoluční koncepce činnosti Památníku Terezín vznikla v roce 1992 a měla hluboký význam pro zakotvení demokratických přeměn v jeho fungování. Zahrnovala především úkol přebudovat stávající stálé expozice a současně vytvořit expozice nové, které by odstranily deformace z uplynulých čtyřiceti let a prezentovaly historické skutečnosti dříve zamlčované či deformované. Velký důraz kladla na rozvoj vlastní výzkumné činnosti, ale i na navazování co nejširších kontaktů s domácími a zahraničními institucemi i jednotlivými badateli. Nově bylo koncipováno pojetí vzdělávací činnosti, která byla v úplných počátcích, a nový byl i přístup k realizaci vzpomínkových akcí, k osvětové a propagační činnosti. Na uvedenou koncepci následně navazovaly střednědobé koncepce činnosti Památníku Terezín. S pomocí Ministerstva kultury České republiky i dalších institucí, organizací a jednotlivců z domova i ze zahraničí se je podařilo realizovat navzdory nečekaným problémům, které přinesla především katastrofální povodeň v roce 2002 a v poněkud menší míře i další povodeň v roce 2013. Odstraňování některých povodňových škod dosud probíhá, ale díky zmíněné mnohostranné podpoře a pomoci mohl Památník Terezín v obou případech relativně záhy obnovit svou činnost v normálním režimu.

1. Současná pozice Památníku Terezín

Památník Terezín je velmi specializovanou kulturní institucí nesoucí úkol uchování památky oběti nacistické perzekuce během 2. světové války. Specializace památníku na jednu stranu vyčleňuje organizaci a zviditelňuje ji mezi muzei, ovšem bez efektivní vnější komunikace by památník neměl možnost docílit adekvátní návštěvnosti. Památník Terezín moderním přístupem k veřejnosti se stal atraktivním a zajímavým místem k návštěvě. Nezastupitelným místem je osvětová a výzkumná činnost. Kvalitní pedagogická činnost Památníku Terezín je zcela unikátní v České republice a je nezbytné ji prohlubovat a rozšiřovat.

1. Silné stránky

- vnímání Památníku Terezín jako kulturního skvostu;
- know-how v oblasti pedagogické činnosti;
- široká síť zahraničních spolupracujících subjektů;
- unikátní expozice v zahraničí;
- loajalita zaměstnanců k zaměstnavateli;
- nadstandardně kvalitní tým manažerů a vědeckých pracovníků
- individuální přístup k návštěvníkům a ostatním subjektům;
- stabilní ekonomické výsledky;
- výborná likvidita;
- vysoká firemní kultura;
- rostoucí návštěvnost včetně tuzemské;

2. Slabé stránky

- lokalita Památníku Terezín, nedostatečná údržba města Terezín;
- nedostatečná nabídka ostatních služeb pro návštěvníky v blízkém okolí;
- nedostatek finančních prostředků na IT, marketing, pokrytí osobních nákladů;
- nízká ubytovací kapacita pro zájemce o odborné semináře;
- nedostatečná marketingová a mediální podpora ze strany veřejných médií a státu;
- (vysoké) vstupné
- nedostatečné bezpečnostní zajištění PT proti možnému teroristickému útoku

3. Příležitosti

- otevřená cesta ke komerčním subjektům v oblasti poskytování služeb;
- Příprava k založení Evropského centra vzdělávání o Holokaustu;
- rozšiřování ubytovacích kapacit pro zájemce vzdělávacích programů;
- prostor pro doplňkový prodej upomínkových předmětů;
- prostor pro rozšiřování služeb pro návštěvníky;
- spolupráce s ostatními kulturními organizacemi;
- kultivace veřejnosti;
- spolupráce s cestovními kanceláři;
- zvyšování profesionalizace zaměstnanců Památníku;

4. Hrozby

- legislativní změny (např. zvyšování minimální mzdy);
- nebezpečí teroristického útoku;
- katastrofická rizika – záplavy, povodně;
- enormní zátěž zaměstnanců Památníku stále se stupňujícími kontrolami veřejnoprávních subjektů FU, FŘ, NKÚ a další;
- nedostatek finančních prostředků na zajištění a ocenění kvalitních zaměstnanců jazykově vybavených;
- v důsledku nízkého ocenění při nástupu zaměstnanců – ztráta kvality a osobního přístupu k Památníku;
- narůstající byrokratická zátěž na úkor kvalitní kulturní, edukativní a ekonomické činnosti;
- snižující se počet žijících pamětníků (stáří);
- vývoj situace spojené s migrační vlnou a dalšími ekonomickými, sociálními dopady i teroristickými útoky v Evropě a na blízkém východě;

2. Střednědobé cíle Památníku Terezín

Koncepce rozvoje Památníku Terezín na léta 2016 -2020 vychází z předchozí koncepce, které se dařilo naplnit celou řadu úkolů i přes ztěžující faktory zapříčiněné at' již povodněmi v roce 2002 tak 2013, které postihly IV. dvůr Malé Pevnosti, areál Židovského hřbitova včetně krematoria, Kolumbárium a Ústřední márnici ghetta, včetně expozic umístěných v těchto objektech. Památník Terezín hospodaří s celou řadou nemovitých kulturních památek, které vyžadují permanentní odbornou péči vzhledem k jejich umístění a historickému aspektu. I přes toto úsilí se památník dynamicky rozvíjí ve všech svých hlavních činnostech. Vybuďoval nebo obnovil řadu nových velmi působivých stálých expozic s moderním designem s cílem přiblížit se veřejnosti a měnící se mladé generaci. Odborného vzdělání v oblasti holocaustu se zde dostalo více jak 10 tisícům pedagogů. Památník Terezín je otevřen široké veřejnosti nejen v České republice ale i v zahraničí. Procesně zefektivňuje vnější vztahy zejména v oblasti zahraniční spolupráce, efektivně vede všechny činnosti včetně provozní a ekonomické. Dlouhodobě patří mezi ekonomicky nejméně závislou příspěvkovou organizaci Ministerstva kultury na státním příspěvku.

Strategickými střednědobými cíli Památníku Terezín jsou:

1. Efektivní soustavný výzkum zaměřený na zpracovávání informací o osudech osob perzekvovaných nacismem;
2. upevnění pozice významné vědecké, osvětové a kulturní instituce zvyšováním kvality a účinnosti osvětové a vzdělávací činnosti;
3. zpracování historické topografie ghetta na základě dostupných archivních materiálů;
4. doplňování databáze bývalých vězňů terezínského ghetta a databáze dalších obětí holocaustu z českých zemí, které neprošly terezínským ghettem;
5. rozšiřování a zhodnocování sbírky Památníku Terezín v souladu se sbírkotvornou koncepcí;
6. efektivní ochrana sbírky z důvodu trvající hrozby povodní ve smyslu jejího přesunu do příznivějších prostor;
7. realizovat návrhy opatření k zajištění bezpečnosti a snížení rizik z mezinárodního terorismu;
8. pokračování v edukativních výstavních programech;
9. založení Evropského centra vzdělávání o Holokaustu;
10. soustavná digitalizace sbírkového fondu;
11. zefektivnění marketingových aktivit a aktivit v oblasti public relations;

12. pokračovat ve spolupráci s významnými zahraničními institucemi a posilovat tak dobré jméno české kultury v zahraničí;
13. rozvoj a zvyšování kvalifikace lidských zdrojů včetně zlepšení platové situace zaměstnanců;
14. dlouhodobá udržitelnost návštěvnosti;
15. stabilní vývoj v oblasti věcných i osobních nákladů = nárůst < 6%;
16. dosažení hospodářského výsledků ≥ 0 ;
17. dlouhodobá udržitelnost a nárůst v oblasti ostatních tržeb ≥ 3 %;
18. udržovat procesně efektivní kontrolní mechanismy v horizontální i vertikální úrovni.

3. Hlavní úkoly jednotlivých činností Památníku Terezín

Hlavní úkoly střednědobé koncepce činnosti na léta 2016–2020 specifikuje následující výčet:

- Vědeckovýzkumná činnost;
- sbírkotvorná činnost;
- vzdělávací činnost;
- propagačně organizační a ediční činnost;
- vnější vztahy a spolupráce;
- technická činnost;
- ekonomická a provozní činnost.

3.1 Vědeckovýzkumná činnost

Památník Terezín bude pokračovat v soustavném výzkumu zaměřeném především na zpracovávání dostupných informací o osudech osob pronásledovaných a vězněných v letech nacistické okupace českých zemí z politických a rasových důvodů. Tento výzkum se plně rozvinul od počátku 90. let a jeho výsledky jsou zveřejňovány jak v tištěné podobě, tak ve stále větší míře na webových stránkách instituce. Účelem výzkumu je podílet se na rozvoji historiografie moderních dějin a napomáhat při zvyšování kvality a účinnosti osvětové a vzdělávací činnosti. Provádět jej bude nadále především historické oddělení ve spolupráci s dalšími odbornými odděleními. Konkrétně bude zaměřen na pokračování základního výzkumu dějin represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích v období nacistické okupace, jakož i výzkum širších souvislostí rasové a politické perzekuce, včetně vývoje nacistického represivního aparátu a dalších osudů vězňů po deportaci z uvedených represivních zařízení do jiných věznic, káznic a koncentračních táborů. Výzkum bude zahrnovat systematické rešerše v domácích i zahraničních archivech a rozvíjení kontaktů s domácími i zahraničními institucemi i jednotlivci zabývajícími se touto problematikou. Konkrétně se bude jednat o následující úkoly:

- Výzkum dějin terezínského ghetta bude pokračovat dokončením zpracování historické topografie ghetta na základě dostupných archivních materiálů. Jeho výstupem bude výstava, která bude otevřena v roce 2016. Dalším tématem je mechanismus transportů do terezínského ghetta a z ghetta na Východ, do míst vyhlazování a otrocké práce. Tato problematika, zahrnující i úlohu železniční vlečky spojující ghetto s nádražím v Bohušovicích nad Ohří, bude veřejnosti přiblížena od konce roku 2016, kdy bude k 75. výročí zahájení deportací Židů

z tehdejšího Protektorátu Čechy a Morava otevřena nová stálá expozice v budově bývalé městské váhy v Terezíně. Studie k problematice transportů pak bude zveřejněna v roce 2017. Publikovány budou rovněž výstupy k otázkám útěků z terezínského ghetta (2016), struktury administrativy tzv. židovské samosprávy ghetta (2018), osudů invalidů v ghettu (2019) a osudů Židů z protektorátu na území tehdejšího Slovenského štátu (2020);

- bude pokračovat koordinovaný proces digitalizace a digitální dokumentace Památníku Terezín vycházející z materiálů „Koncepte tvorby digitální dokumentace na léta 2013–2020 v Památníku Terezín“ a „Směrnice k tvorbě a správě digitální dokumentace v Památníku Terezín“. V souladu s nimi se budou historické, dokumentační a sbírkové oddělení řídit ročními plány digitalizace;

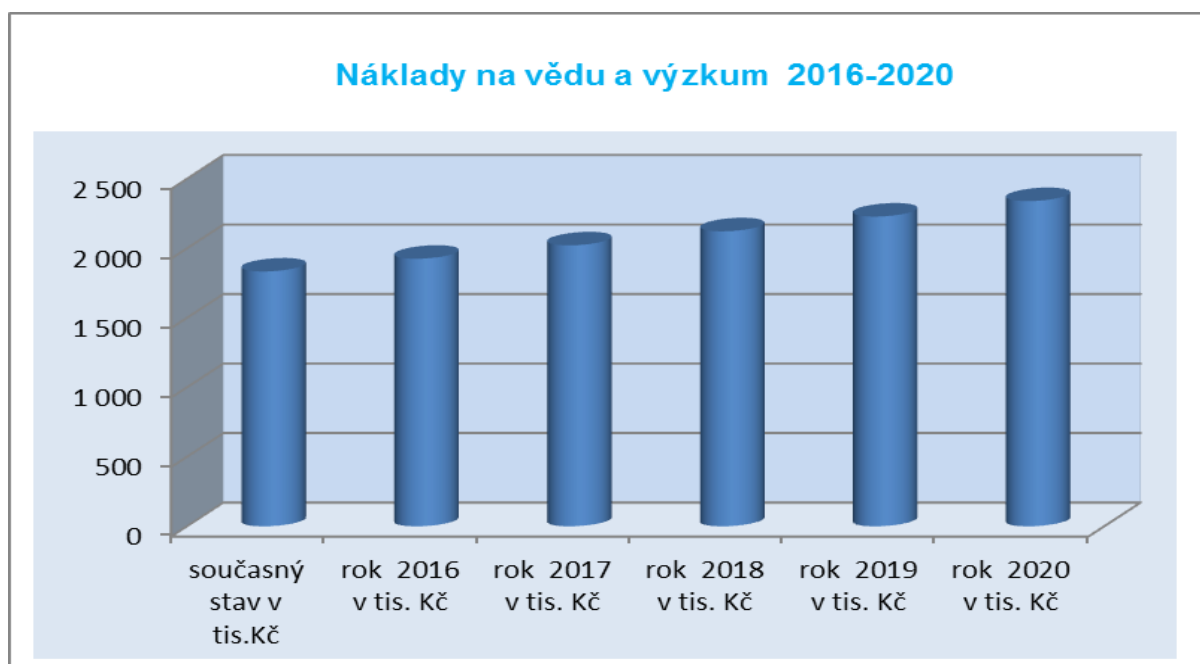
- soustavně bude doplňována databáze bývalých vězňů terezínského ghetta a dále databáze dalších obětí holokaustu z českých zemí, které neprošly terezínským ghettom. Obě databáze jsou badatelům a širší veřejnosti zpřístupněny na webových stránkách Památníku Terezín spolu s databázemi, které budou zmíněny dále. Na těchto stránkách bude také pokračovat umísťování dalších souborů ze sbírky Památníku Terezín, které budou přiřazovány k souborům stávajícím;

- ve výzkumu policejní věznice gestapa v Malé pevnosti bude hlavní důraz položen na dobudování databáze jejích bývalých vězňů, jejíž základní verze byla zveřejněna na webových stránkách na konci roku 2010. Bude pokračovat získávání co největšího počtu údajů o okolnostech zatčení, věznění a dalších osudech vězňů v letech okupace. K databázi bude připojena původní kartotéka tzv. malých evidenčních karet policejní věznice v Malé pevnosti;

- dokončeno bude vkládání původní kartotéky Německé vyšetřovací a vazební věznice Praha-Pankrác, která byla v březnu 1945 přemístěna do Malé pevnosti v Terezíně;

- bude prováděn soustavný výzkum vývoje ročních stavů vězňů, zahrnující jejich příchody a odchody, hromadné transporty (Sammeltransporte) do Terezína, transporty z Terezína do jiných věznic a koncentračních táborů, jakož i evidence odloučených komand. Výstupy tohoto výzkumu, věnované vždy jednomu roku historie policejní věznice, budou publikovány každoročně od roku 2018;

- výzkum koncentračního tábora Litoměřice se zaměří především na doplňování databáze bývalých vězňů, umístěné od počátku roku 2011 na webových stránkách Památníku Terezín. Zpracovány budou nové materiály získané z Archivu bezpečnostních složek v Praze a do konce roku 2017 vloženy do uvedené databáze. Započato bude vkládání původní kartotéky koncentračního tábora Litoměřice;

Graf č.1 Náklady na vědu a výzkum 2016-2020

- pokračovat budou práce na doplňování a rozšiřování databází bývalých vězňů dalších nacistických represivních zařízení, zpřístupněných na webových stránkách Památníku Terezín. Jedná se především o databázi vězňů dalších poboček koncentračního tábora Flossenbürg (hlavní pobočkou byl KT Litoměřice) na území českých zemí a dále o databáze bývalých vězňů z českých zemí, kteří byli deportováni do koncentračních táborů Ravensbrück, Mauthausen a Buchenwald;
- zpracována bude databáze vězňů perzekvovaných během tzv. Akce E (Emigranten), tj. zatčených rodinných příslušníků a příbuzných českých politiků a vojáků působících v exilu, kteří byli v letech nacistické okupace vězněni v internačním táboře ve Svatobořicích. Někteří z nich byli vězněni též v policejní věznici Terezín a v ghettu Terezín. Tato databáze bude zpracována do konce roku 2019;
- pracovníci Památníku Terezín se budou účastnit vědeckých konferencí a seminářů k tematice, která je náplní jejich práce, a připravovat pro tato jednání příspěvky představující výsledky jejich výzkumů. Pokračovat bude rovněž soustavná publikační činnost pracovníků oddělení. Vedle samostatných prací zmíněných výše půjde především o příspěvky do ročenky Památníku Terezín „Tereziňské listy“ a do čtvrtletníku „Zpravodaj. Vzdělávací a informační bulletin“;
- historické oddělení bude redakčně zajišťovat vydávání ročenky „Tereziňské listy“;
- výsledky výzkumné činnosti budou veřejnosti zpřístupňovány nejen v publikacích a odborném tisku, ale také ve vzdělávací činnosti formou zajišťování přednášek a besed pro pedagogy, studenty a žáky z domova i ze zahraničí, jakož i formou přednášek pro veřejnost;

- pokračovat bude průběžné zajišťování odborných konzultací pro badatele z domova i ze zahraničí, poskytování informací sdělovacím prostředkům i dalším zájemcům;
- nadále budou zpracovávána potvrzení o věznění buď přímo pro bývalé vězně, nebo pro jejich rodinné příslušníky, úřady a soudy.

3.2 Sbírkotvorná činnost

Památník Terezín shromažďuje sbírku hmotných dokladů k rasové a politické perzekuci z období okupace českých zemí nacistickým Německem se zvláštním zřetelem na dějiny policejní věznice Terezín, dějiny terezínského ghetta, dějiny koncentračního tábora v Litoměřicích a starší historii města Terezín a sbírku výtvarných děl. Sbíрку tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkové činnosti. Památník Terezín rovněž spravuje sbírku písemností archivní povahy. Sbířka Památníku Terezín je od 15. 3. 2002 zapsána v CES pod evidenčním číslem SPT/002-03-05/050002.

Ke sbírkovým předmětům pořizují pracovníci odbornou dokumentaci písemnou, a podle možností i obrazovou, případně zvukovou. Sbírkové předměty odborně zpracovává a vytěžuje z nich poznatky potřebné pro výzkumnou činnost. Sbírkové předměty, odbornou dokumentaci k nim a poznatky získané jejich odborným zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a krátkodobých výstav, jakož i vlastní publikační, vzdělávací a přednáškovou činností v České republice i v zahraničí a dalšími kulturně výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost. Uvedené činnosti budou i v období let 2016-2020 zajišťovat oddělení dokumentační a sbírkové, v těsné spolupráci s oddělením historickým, a budou se řídit Konceptí sbírkotvorné činnosti Památníku Terezín na léta 2015-2020.

Dokumentační oddělení od konce 60. let 20. století buduje podsbířku historicko-dokumentární, kterou tvoří jednak písemnosti a vzpomínky bývalých vězňů, jednak obrazový materiál, týkající se především dějin Terezína od jeho založení do roku 1945. Hlavní část tvoří materiály z období druhé světové války, pocházející ze sběrného a průchozího tábora pro Židy - ghetta v Terezíně, z policejní věznice Terezín a z koncentračního tábora v Litoměřicích. Menší soubory se vztahují k perzekuci českých občanů v dalších nacistických represivních zařízeních, starším dějinám Terezína a dějinám internačního tábora pro německé obyvatelstvo v Malé pevnosti z let 1945-1948. Vedle získávání materiálu, který má povahu sbírkových předmětů, bude probíhat rovněž sběr kopií písemností, jež sice sbířku výrazněji neobohatí, ale mohou přispět k lepšímu poznání příslušné problematiky a doplnit naše znalosti o samotných sbírkových předmětech. Současně budou pramenným materiálem pro

doplňování údajů v databázích bývalých vězňů. Z tohoto důvodu budou i nadále pokračovat rešerše v archivních a sbírkových fondech tuzemských a zahraničních institucí a současně bude tímto způsobem rozšiřován fond pomocného materiálu.

Sbírkové oddělení Památníku Terezín buduje podsbíрку historicko-uměleckou, kterou tvoří autentické hmotné objekty dokumentární hodnoty, originální artefakty a umělecké projevy výtvarné, hudební a divadelní povahy, vzniklé převážně v období druhé světové války v letech 1939-1945. U sbírkových předmětů se jedná především o hmotné objekty a umělecká díla z ghetta Terezín, z policejní věznice Terezín, z koncentračního tábora v Litoměřicích, věznice v Litoměřicích a z dalších koncentračních táborů, věznic, káznic a jiných nacistických represivních zařízení na území Čech, Německa a dalších evropských zemí. Tyto předměty se vztahují k perzekuci vězňů, jejich pracovnímu nasazení, osobnímu vybavení a mimopracovní činnosti. Sbíрка prostřednictvím shromážděného materiálu podává přehled také o různých oblastech kulturního, uměleckého a duchovního života vězněných. Osahuje rovněž militária vztahující se k období Rakousko-Uherska a k období první a druhé světové války, jako jsou uniformy, zbraně, medaile, odznaky. Období od roku 1945 je ve sbírce zastoupeno především díly výtvarného umění s protiválečnou tematikou, a to jak díly s protinacistickými náměty, díly umělců vracejících se k tematice holokaustu, tak i díly současných autorů reagujících na válečné konflikty a projevy perzekuce v dnešním světě.

Zhodnocení sbírky je dosahováno její postupnou komplexní, textovou i obrazovou dokumentací, odborným zpracováním a publikováním dílčích závěrů, různými formami prezentace předmětů i zprostředkovávání výsledků odborné práce veřejnosti. K tomu přistupuje využívání sbírkových předmětů v edukativních a výstavních programech Památníku Terezín.

V minulých letech byly přednostně zdigitalizovány badatelsky a výstavně nejvíce využívané sbírkové předměty. Nyní bude digitalizace probíhat systematicky dle abecedního seznamu autorů a u listinného materiálu a trojrozměrných předmětů dle lokačních seznamů jednotlivých depozitářů.

Sbírkové předměty jsou již několik let zpřístupňovány badatelům i široké veřejnosti na vlastních webových stránkách, a to formou databází s popisem předmětu a podle možností i obrazovou dokumentací. Nově vyhotovené fotografie a skeny budou k digitálním záznamům připojovány v interní databázi průběžně, u databáze přístupné na webových stránkách v závislosti na tom, jak se podaří získat povolení od dědiců či vlastníků autorských práv tam, kde je to třeba. Je proto možné, že některá díla z uvedeného důvodu zůstanou i nadále v databázi přístupná pouze ve svém popisu, bez příslušného vizuálního zobrazení.

V následujících letech bude pokračovat shromažďování a odborné zpracování nově získaných sbírkových předmětů. Získávání předmětů z období druhé světové války, a to především z ghetta Terezín a dalších represivních zařízení, bude přímo od pamětníků stále vzácnější. V souvislosti s touto činností bude pozornost nadále soustředěna na navazování kontaktů s přeživšími vězni a jejich dědici. Na webových stránkách Památníku Terezín a v hromadných sdělovacích prostředcích bude taktéž uveřejněna výzva dosud žijícím obětem nacistického teroru či jejich potomkům k darování, zapůjčení, či prodeji historických dokumentů či fotografií, jež jejich rodina dosud vlastní. Tím by se ve velkém měřítku mohlo předejít jejich ztrátě, znehodnocení nešetrným zacházením, či úplnému zničení. K jednotlivým předmětům se budou pracovníci oddělení snažit od dárců či prodávajících získat co nejvíce informací o jejich původních majitelích a jejich osudu za druhé světové války i po ní.

Vedle toho bude v dalších letech ve spolupráci s městem Terezín pokračovat aktivní vyhledávání předmětů z doby terezínského ghetta v objektech kasáren a obytných domů. Pozornost bude zaměřena též na domácí aukce, dražby, soukromé sběratele a v neposlední řadě na spolupráci s muzei podobného zaměření doma i ve světě.

V letech 2016-2020 bude nutné stanovit nové prostory pro přesun podsbírký jiná: historicko-dokumentární, a to z důvodu trvající hrozby povodní a jejich důsledků pro přízemí tzv. Panského domu v Malé pevnosti, kde sídlí dokumentační oddělení a kde jsou též umístěny jeho depozitáře.

Graf č.2 Náklady na sbírkotvornou činnost 2016-2020

3.3 Vzdělávací činnost

Soustavná vzdělávací činnost Památníku Terezín probíhá již od počátku 90. let, kdy bylo tímto úkolem pověřeno nově vytvořené vzdělávací oddělení. To pro svou činnost od roku 1997 využívá prostory Střediska setkávání, umístěného v bývalých Magdeburských kasárnách v Terezíně. Část tohoto objektu byla Ministerstvem kultury České republiky dána Památníku Terezín do užívání pro jeho aktivity. Vzdělávací oddělení zde má k dispozici ubytovací část s kapacitou 50 lůžek, dále místnost pro přednášky, semináře a kulturní představení, jakož i klubové prostory. Středisko má vlastní příruční knihovnu a rovněž zázemí pro celodenní stravování. V roce 2002 získal Památník Terezín ještě další objekt s ubytovacími a seminárními prostory v Pražské ulici, který umožnil zvýšit kapacitu Střediska setkávání o dalších 28 lůžek a v roce 2008 k nim přibyl objekt v Dlouhé ulici v Terezíně se seminárními prostory a jejich zázemím.

Od roku 2000 je Památník Terezín také pracovištěm pověřeným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR dalším vzděláváním učitelů v oblasti výuky holokaustu. Toto poslání plní Památník Terezín ve spolupráci s Oddělením pro vzdělávání a kulturu Židovského muzea v Praze a s Muzeem romské kultury v Brně. Seminári „Jak vyučovat o holokaustu“ již prošlo na 2 000 učitelů českých škol. Program těchto třídních seminářů zahrnuje přednášky odborníků, ale především workshopy, které ukazují možné formy výukových hodin a zároveň poskytují velký prostor pro kreativní činnost samotných učitelů. V jejich průběhu jsou účastníci seznamováni s tradicemi a zvyky Židů a Romů, jakož i s možnostmi diverzifikovaných psychologických přístupů k různým skupinám mládeže apod. Velký význam má skutečnost, že značná část učitelů se po absolvování těchto seminářů do Terezína vrací i se svými studenty a žáky. Není jistě náhodou, že od doby, kdy se tyto semináře začaly konat, vzrostl počet mladých návštěvníků Památníku Terezín z České republiky více než třikrát.

Ohlas těchto seminářů byl a je takový, že jsme se s pomocí sponzorů, především mezivládní organizace International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA), jejímž členem Česká republika je od roku 2002, rozhodli pořádat semináře navazující jako další stupně vzdělávání pedagogů. Druhým stupněm jsou semináře „Holokaust ve vzdělávání“, které se konají za účasti zahraničních lektorů. Vedle odborných přednášek přibližujících průběh holokaustu v různých evropských zemích je v nich těžiště položeno na workshopy, které přibližují různé formy vzdělávání o holokaustu používané v zahraničí, především v Izraeli, USA, Polsku a Německu. Třetím stupněm jsou pak semináře pořádané na dalších autentických místech

nacistické represe, které se za účasti odborníků z hostitelských zemí střídavě konají v Berlíně a Ravensbrücku, nebo v Osvětimi. Jako nejvyšší stupeň seminářů pro učitele se od roku 2005 konají každoročně semináře v Památníku Yad Vashem v Jeruzalémě, které jsou finančně dotovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a hostitelskou izraelskou institucí. Kromě toho jsou pořádány semináře pro učitele ze zahraničí (Polsko, Velká Británie, Dánsko, Francie, Německo a Slovensko). V tomto období dokončit přípravy a povýšit kvalitativní i kvantitativní kapacity vzdělávací činnosti vznikem Evropského centra vzdělávání o Holokaustu. Je to realizace dohod učiněných předsedou vlády Bohuslavem Sobotkou během návštěvy Martina Schulze.

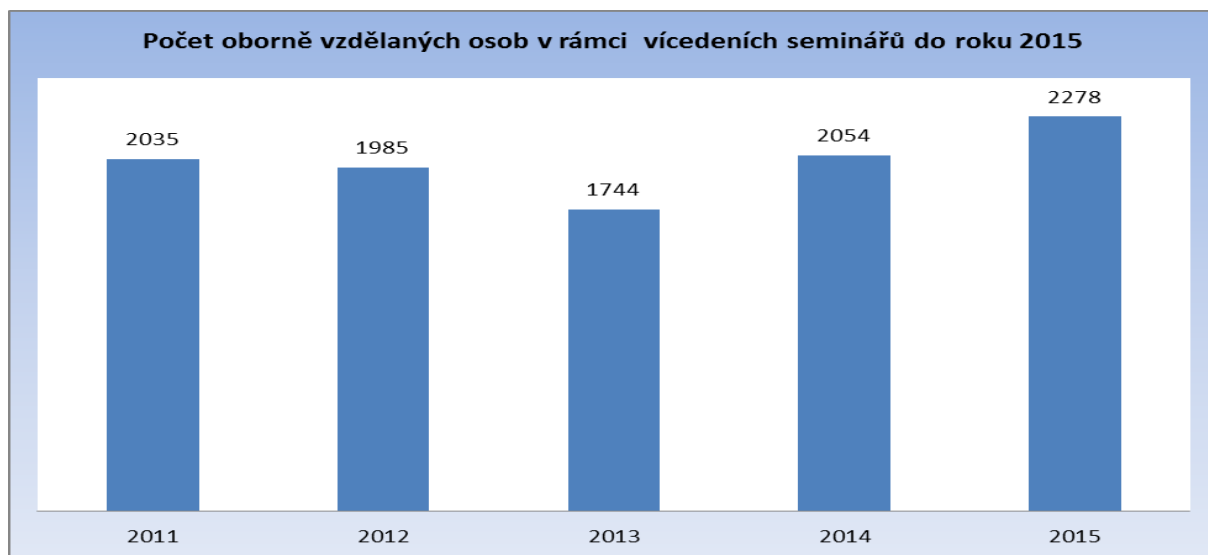
Do vzdělávacích programů Památníku Terezín budou nadále v souladu s požadavky pedagogů vedle témat historických zařazována i témata aktuální, jako je současný rasismus, antisemitismus a nesnášenlivost vůči cizincům a národnostním menšinám. Mezinárodní vývoj v posledních letech potvrdil naléhavost zintenzivnění vzdělávání o těchto otázkách.

Hlavními součástmi vzdělávací činnosti Památníku Terezín v letech 2016-2020 budou:

- zajišťování nabídky vzdělávacích programů pro školní mládež z České republiky;
- zajišťování programů pro zahraniční školní mládež v německém a anglickém jazyce, a to za přispění dobrovolných pracovníků ze zahraničních partnerských institucí;
- organizace seminářů pro pedagogy z České republiky ve spolupráci s partnerskými institucemi z domova i ze zahraničí;
- organizace seminářů pro pedagogy ze zahraničí ve spolupráci s domácími i zahraničními partnerskými institucemi;
- realizace vzdělávacích projektů v oblasti vzdělávání o ideologii nacionálního socialismu, ale i jejích projevech v současnosti, v rámci kterých budou vytvářeny metodické a didaktické materiály vhodné k vyučování o této tematice na školách v České republice;
- zajišťování konzultací pro studenty vysokých škol, kteří připravují školní práce (seminární, diplomové) zabývající se tématy spadajícími do oblasti odborné činnosti Památníku Terezín;
- podílení se na organizaci vzdělávacích programů pro vysokoškolské studenty ve spolupráci s partnerskými univerzitami;
- organizace literárních a výtvarných soutěží pro mládež;
- realizace výstav nejlepších prací zaslaných do výtvarných soutěží Památníku Terezín;
- redakční zajišťování vydávání čtvrtletníku „Zpravodaj. Vzdělávací a informační bulletin“.

Ačkoliv se Památník Terezín snaží maximálně vycházet vstříc zájmu českých škol o seminární pobyty, nelze bohužel z kapacitních důvodů uspokojit všechny zájemce. Skupiny školní mládeže, kterým může být nabídnut jen vzdálený termín, jsou touto skutečností leckdy

odrazeny a jejich učitelé pak záměr navštívit Terezín opouštějí. Vzhledem k současné situaci, kdy vzrůstají extremistické nálady ve společnosti v souvislosti s děním doma i v zahraničí, je tento stav krajně nežádoucí. Bohužel projekty jiných institucí (uvedme například snahu Nadačního fondu Leo Baecka za účasti vedení města Terezín a zahraničních partnerů o zřízení Centra Leo Baecka, jež by organizovalo vzdělávací programy pro mládež ze SRN), které by pomohly Památníku Terezín odlehčit tak, aby mohl navýšit svou kapacitu a přijímat více skupin české mládeže, se nepodařilo realizovat. Památník Terezín si slibuje výrazné zlepšení této nedobré situace od zřízení nové ubytovny v Dlouhé ulici č. 121 v Terezíně, kterou získal díky podpoře Ministerstva kultury ČR. V této budově vznikne po stavebních úpravách cca 40 nových ubytovacích míst, seminární místnosti a další zázemí pro vzdělávací činnost. S jejím uvedením do provozu se počítá na konci roku 2017.

Graf č.3 Počet odborně vzdělaných osob v rámci vícedenních seminářů

Památník Terezín eviduje dnes již více jak 713 osob, kterým nemůže poskytnout účast na odborných vzdělávacích seminářích z výše uvedených důvodu nedostatečných ubytovacích kapacit.

Náklady na vzdělávací činnost

současný stav v tis. Kč	rok 2016 v tis. Kč	rok 2017 v tis. Kč	rok 2018 v tis. Kč	rok 2019 v tis. Kč	rok 2020 v tis. Kč
5 252	5 515	5 790	6 080	6 384	6 703

Tabulka č.1 Náklady na vzdělávací činnost

3.4 Propagačně organizační a ediční činnost

Památník Terezín bude nadále organizovat vzpomínková shromáždění a další pietní akty k uctění památky obětí nacistické okupace. Každoročně se budou konat následující vzpomínkové akce:

- Uctění památky obětí holokaustu u příležitosti Dne obětí holokaustu a předcházení zločinům proti lidskosti 27. ledna;
- slavnostní shromáždění spojené se čtením jmen obětí transportů do terezínského ghetta u příležitosti dne Jom Hašoa. Tento pohyblivý památný den připadá podle hebrejského kalendáře na termíny na konci března a počátku dubna;
- třetí neděli v květnu se budou každoročně konat vzpomínková shromáždění na popravě v Malé pevnosti, jež budou připomenutím poslední poprav v Terezíně 2. 5. 1945. Následně bude týž den ve spolupráci s Ústředním výborem Českého svazu bojovníků za svobodu a pod záštitou Ministerstva kultury ČR pořádána tradiční Terezínská tryzna jako ústřední vzpomínkové shromáždění k uctění památky obětí nacistické okupace. Tohoto shromáždění se pravidelně účastní čelní představitelé politického a veřejného života, jakož i diplomatictí zástupci zemí, jejichž občané byli za války vězněni v represivních zařízeních v Terezíně a Litoměřicích;
- v Den památky obětí komunistického režimu 27. června, který je výročním dnem poprav dr. Milady Horákové v roce 1950, se budou každoročně konat vzpomínková shromáždění v Pamětní síni Malé pevnosti ve spolupráci s konfederací politických vězňů;
- v měsíci září se v termínu určeném pohyblivě podle hebrejského kalendáře bude na pietním místě u řeky Ohře a v areálu Židovského hřbitova v Terezíně pravidelně konat tryzna Kever Avot za oběti holokaustu z českých zemí;
- dne 16. října se budou každoročně konat vzpomínkové akce k uctění památky obětí transportu do vyhlazovacího tábora Osvětim–Březinka z 16. 10. 1944, jakož i k připomenutí počátku deportací židovského obyvatelstva z českých zemí v roce 1941;

Náklady na propagační činnost

ukazatel	současný stav v tis. Kč	rok 2016 v tis. Kč	rok 2017 v tis. Kč	rok 2018 v tis. Kč	rok 2019 v tis. Kč	rok 2020 v tis. Kč
náklady na propagaci	714	735	757	780	804	828
náklady na akvizici	105	108	111	115	118	122
náklady na kulturní aktivity	500	500	500	550	650	700
výstavní činnost	4018	400	422	445	470	496
celkem	5 337	1 344	1 369	1 445	1 572	1 649

Tabulka č. 2 Náklady na propagační činnost

Významná výročí:

- V roce 2016 se uskuteční vzpomínkové akce k 75. výročí vzniku terezínského ghetta. Od července bude otevřena dočasná výstava Svědectví o proměně města. Terezín ve stavebních plánech a dokumentech židovské samosprávy 1941–1945. Další akcí bude koncert, který se uskuteční 17. října. Zároveň bude veřejnosti zpřístupněna další část Kolumbária ghetta a v bývalém domku městské váhy bude otevřena nová stálá expozice Památníku Terezín nazvaná Terezínské transporty. Deportace Židů do Terezína a transporty z terezínského ghetta do míst vyhlazování a otrocké práce;
- dne 6. května 2017 si Památník Terezín připomene 70. výročí svého vzniku;
- dne 8. března 2019 uctíme 75. výročí hromadné popravy více než 3 700 vězňů tzv. rodinného tábora terezínských vězňů v Osvětimi, kteří pocházeli z českých zemí (jednalo se o největší hromadnou popravu občanů okupovaného Československa v letech 2. světové války);
- 1. června 2019 si připomeneme 75. výročí vzniku koncentračního tábora v Litoměřicích;
- dne 8. května 2020 si připomeneme 75. výročí osvobození nacistických represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích.

Vedle uvedených každoročních vzpomínkových akcí budou pořádány pietní akty k jednotlivým výročím, jakož i setkání bývalých vězňů.

Připravovány budou příležitostné výstavy výtvarné i dokumentární, jejichž roční plány budou připravovány vždy do poloviny roku předcházejícího.

V roce 2016 se uskuteční následující výstavy:

- 17. listopad 1939, dokumentární výstava
- Josef Čapek, dokumentární výstava
- Adolf Hoffmeister, výtvarná výstava

- Xenie Hoffmeisterová, výtvarná výstava
- Svědectví o proměně města. Terezín ve stavebních plánech a dokumentech židovské samosprávy 1941–1945 – dokumentární výstava
- Ruth Schreiber – dokumentární výstava Dopisy mých prarodičů
- Nezapomeň své jméno – osvětimské děti, dokumentární výstava
- Já je někdo jiný, výtvarná výstava
- Stefan Hanke, výstava fotografických portrétů

Památník Terezín bude nabízet řadu putovních výstav k zapůjčení domácím i zahraničním památníkům, muzeím, školám i dalším zájemcům.

V roce 2016 budou rovněž repasovány stálé expozice umístěné v bývalých Magdeburských kasárnách.

Vztahy k veřejnosti:

Ani svým zaměřením tak specifická instituce, jakou je Památník Terezín, nemůže v současnosti efektivně fungovat, aniž by byla v nepřetržité interakci se svým nejbližším, vzdálenějším i širokým okolím. Tyto aktivity však musejí být v případě Památníku Terezín velmi dobře promyšlené a vzhledem k zaměření jeho činnosti maximálně citlivé, vyvážené a střídme. Památník Terezín se v posledním čtvrtstoletí komunikaci s veřejností intenzivně věnoval. Jeho vedoucí pracovníci, ale také jednotliví pracovníci napříč odděleními, informovali veřejnost prostřednictvím médií o klíčových událostech, akcích a výstavách a propagovali tím činnost své instituce. Nicméně v souvislosti s pokrokem a neustálým rozvojem především v oblasti elektronických médií, jakož i s rostoucím významem sociálních sítí, je třeba i v Památníku Terezín tuto činnost sjednotit, dát jí koncepci a řád. V roce 2010 byl proto do tehdejšího organizačně propagačního oddělení přijat na novou pozici pracovník úseku vztahů k veřejnosti a oddělení přejmenováno na oddělení vnějších vztahů a marketingu, neboť zajišťuje také vztahy obchodní.

Práci s veřejností bude Památník Terezín v letech 2016–2020 rozvíjet především v těchto oblastech:

- Objasňování jeho poslání a propagace jeho různých aktivit na stránkách odborných periodik a dalších tiskovin v oblasti cestovního ruchu, tištěných i elektronických;
- vydávání tiskových zpráv k nejdůležitějším událostem a zajišťování jejich zprostředkování lokálním i celorepublikovým médiím, místním informačním centřům, partnerským organizacím, školským zařízením v regionu a institucím obdobné povahy;

- pokračování spolupráce s agenturou Česká centrála cestovního ruchu - CzechTourism na celostátní úrovni s přesahem za hranice ČR (Česká centra v zahraničí);
- pokračování spolupráce s odborem regionálního rozvoje Krajského úřadu Ústeckého kraje na regionální úrovni;
- pokračování spolupráce s informačními středisky a centry cestovního ruchu přilehlých obcí na místní úrovni;
- v rámci členství bude pokračovat spolupráce s Asociací muzeí a galerií;
- v rámci členství bude pokračovat spolupráce s Českým výborem ICOM;
- v rámci členství bude pokračovat spolupráce s Asociací cestovních kanceláří ČR a Asociací českých cestovních kanceláří a agentur;
- bude pokračovat spolupráce s Asociací průvodců ČR v rámci přidruženého členství;
- Památník Terezín bude zastoupen na veletrzích cestovního ruchu v ČR i v zahraničí přímo či nepřímo (prostřednictvím propagačních materiálů);
- Památník Terezín se bude účastnit přehlídek a soutěží v oblasti cestovního ruchu;
- modernizace a úpravy či přepracování webových stránek budou prováděny v souladu s vývojem technologií v této oblasti;
- pravidelně budou aktualizovány webové prezentace Památníku Terezín a profil na sociální síti Facebook.

Ediční a propagační činnost bude zahrnovat vydávání „Terezínských listů“ jako ročenky Památníku Terezín a čtvrtletníku „Zpravodaj. Vzdělávací a informační bulletin.“

Průběžně budou vydávány informační materiály a katalogy k příležitostným výstavám.

Soustavná pozornost oddělení vnějších vztahů a marketingu bude věnována přípravě a doškolení průvodců, pro které bude každoročně před zahájením sezóny uspořádán seminář.

Oddělení bude rovněž zajišťovat odborné praxe a metodickou podporu studentům cestovního ruchu a příbuzných oborů.

3.5 Vnější vztahy a spolupráce

Pro Památník Terezín mají nezastupitelný význam kontakty s bývalými vězni a jejich organizacemi, dále pak kontakty s řadou muzejních, výzkumných a pedagogických institucí z domova i ze zahraničí, ale i s jednotlivci, kteří se problematice rasové a politické perzekuce v letech druhé světové války věnují.

Největší a nejaktivnější z organizací bývalých vězňů je Terezínská iniciativa, která sdružuje bývalé vězně terezínského ghetta a do své činnosti zapojuje i příslušníky druhé a třetí

generace. Památník Terezín s ní bude tak jako v minulých letech úzce spolupracovat při realizaci svých výzkumných, muzejních a vzdělávacích aktivit. Předpokládá se, že v příštích pěti letech bude ještě možno využívat i účasti členů Terezínské iniciativy na realizaci vzdělávacích programů Památníku Terezín osvědčenou formou besed s domácími i zahraničními skupinami mládeže a v seminářích pedagogů.

Naproti tomu v případě bývalých vězňů policejní věznice Terezín vzhledem k jejich vyššímu věkovému průměru a malému počtu bude možno využít jejich spolupráce už jen výjimečně.

Trvalá pozornost bude věnována pokračování spolupráce s partnerskými institucemi. Z domácích to bude především Židovské muzeum v Praze, s nímž bude pokračovat spolupráce při výzkumné činnosti, vzájemném poskytování materiálů k výstavním a jiným účelům a při činnosti vzdělávací. Dalším partnerem, s nímž spolupráce bude pokračovat především v oblasti vzdělávací činnosti, je Institut Terezínské iniciativy v Praze, který byl zřízen Terezínskou iniciativou. Z domácích institucí bude dále probíhat spolupráce s Muzeem romské kultury v Brně, Památníkem Lidice, Národním archivem v Praze, Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR, Ústavem pro studium totalitních režimů v Praze, Národním muzeem v Praze a Státním oblastním archivem v Litoměřicích.

Bude rovněž pokračovat spolupráce s Evropským institutem odkazu Šoa, který byl založen především k zajištění dalšího pátrání po osudech židovského majetku uloupeného nacisty (ESLI – European Shoah Legacy Institute).

Po roce 1989 se rozvinula spolupráce s řadou zahraničních památníků a dalších institucí, které se zabývají připomínáním památky obětí rasové a politické perzekuce v zemích ovládaných nacistickým Německem, shromažďují písemné a hmotné památky z tohoto období a organizují výzkum a vzdělávání o této problematice. Partnerské vztahy a spolupráce s těmito institucemi budou dále prohlubovány a rozvíjeny. V Polsku jsou to Státní muzeum Auschwitz-Birkenau v Osvětimi, Státní muzeum v Majdanku a Muzeum Gross-Rosen, v Izraeli památníky Yad Vashem v Jeruzalémě a Beit Theresienstadt v Givat Haim Ichud, ve Spojených státech amerických United States Holocaust Memorial Museum ve Washingtonu, Museum of Jewish Heritage v New Yorku a University of South California Shoah Foundation Institute v Los Angeles, v Nizozemsku Anne Frank House v Amsterdamu, v Německu Památník Flossenbürg, Památník Buchenwald, Památník Dachau, Památník Sachsenhausen, Památník Ravensbrück a Dům konference ve Wannsee, v Rakousku Památník Mauthausen a Dokumentationsarchiv des österreichischen Widerstandes ve Vídni, v Norsku Památník Falstad, na Slovensku Muzeum SNP v Banské Bystrici, Dokumentační centrum holokaustu v Bratislavě a Muzeum židovské kultury v Bratislavě.

I v příštích pěti letech bude pokračovat spolupráce se spolky přátel a podporovatelů Terezína, které působí v německých spolkových zemích Sasko, Braniborsko a Dolní Sasko.

Nadále bude pokračovat činnost zástupců Památníku Terezín v mezinárodních organizacích, které se zabývají výzkumnými, muzejními a vzdělávacími aktivitami souvisejícími s připomínáním památky obětí nacistické rasové a politické perzekuce. Nejvýznamnější z nich je mezivládní organizace International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA), která sdružuje již 31 členských zemí. Pracovníci Památníku Terezín jsou členy delegace České republiky v ITF a pracují v jejích stálých odborných komisích (Akademická komise a Komise pro památníky).

Další z těchto organizací je Mezinárodní organizace muzeí ICOM. Zástupci Památníku Terezín budou nadále působit v jejím výboru IC MEMO, který sdružuje památníky a muzea zločinů proti lidskosti spáchaných státními režimy.

Nadále bude Památník Terezín zastoupen v Kuratoriu bavorských památníků a v Mezinárodním fóru Mauthausen. V obou těchto sdruženích si zástupci památníků nacistické perzekuce a organizací bývalých vězňů z různých zemí vyměňují informace a posuzují koncepční návrhy týkající se současné i budoucí činnosti památníků.

Památník Terezín bude rovněž nadále spolupracovat s členskými organizacemi mezinárodního sdružení International Coalition of Sites of Conscience, v němž je zastoupen jako jeden z památníků holokaustu.

V oblasti vzdělávání bude v příštím pětiletém období pokračovat mezinárodní spolupráce Památníku Terezín s partnerskými institucemi v Izraeli (Památník Yad Vashem), Polsku (Státní muzeum Auschwitz-Birkenau v Osvětimi) a Německu (Památník Ravensbrück a Dům konference ve Wannsee) při přípravě speciálních seminářů dalšího vzdělávání pro české učitele. Pokračovat bude také spolupráce s česko-německou organizací Tandem – Koordinační centrum česko – německých výměn mládeže s centrály v Praze a Regensburgu.

Specifickou oblast zahraničních styků Památníku Terezín bude nadále představovat péče o stálé expozice České republiky v bývalých koncentračních táborech Osvětim a Ravensbrück, které Památník Terezín z pověření Ministerstva kultury ČR vybudoval a spravuje.

Další specifickou oblastí dalšího rozvoje mezinárodní spolupráce by mělo být založení Evropského centra vzdělávání o Holokaustu.

3.6 Oblast lidských zdrojů

Postavení zaměstnanců v Památníku je stále prestižnějším postavením ve společnosti avšak odměňování zaměstnanců tomu neodpovídá. Památník Terezín ve spolupráci se zřizovatelem musí najít účinnější mzdové ohodnocení. Na zaměstnance je kladen vysoký požadavek ve smyslu odborných dovedností, jazykového vybavení a kultivovaného vystupování. Odměňování na základě dosavadních tabulek je zcela neefektivní. Pouhá praxe nezajišťuje kvalitu zaměstnance. Zcela chybí odměňování za výkon, samostatnost, rozhodování, efektivní a kvalitní přístup k práci. Efektivní motivace zaměstnanců je zde zcela popelkou a hrozba nekvalitních budoucích zaměstnanců hrozí nejen Památníku, ale všem kulturním organizacím, nehledě na psychickou náročnost práce v tomto prostředí a této problematice.

Struktura a vývoj zaměstnanců Památníku Terezín dle vzdělanosti a odbornosti na léta 2016 -2020

ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019	2020
základní vzdělání	8	8	8	8	8	8
středoškolské vzdělání	85	87	89	89	89	89
vysokoškolské vzdělání	23	23	27	27	27	27
celkem	116	118	124	124	124	124

Tabuka č. 4 struktura zaměstnanců dle vzdělanosti

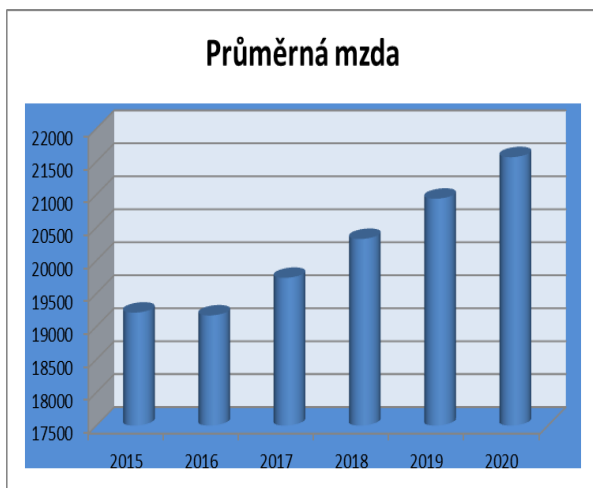
ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vědecký pracovník	17	17	17	17	17	17
Pedagogický pracovník	9	9	11	11	11	11
Odbor finanční, právní, účetní, audit	12	12	14	14	14	14
Ostatní administrativní pracovník	5	5	5	5	5	5
provozní pracovník	55	56	57	57	57	57
Technický pracovník	18	19	20	20	20	20

Tabuka č. 5 struktura zaměstnanců dle odbornosti

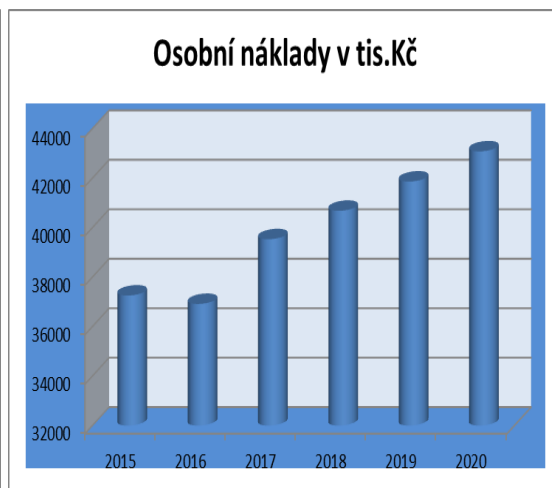
V oblasti osobních nákladů Památník Terezín očekává mírný nárůst oproti předchozím letům a to v průměru o 3%.

ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019	2020
platy zaměstnanců	26745	27145	29339	30219	31125	32058
OON	170	170	170	170	170	170
osobní náklady	37259	37544	40484	41663	42877	44128
počet zaměstnanců	116	118	124	124	124	124
průměrná mzda	19213	19170	19717	20308	20917	21544

Tabuka č. 6 přehled mzdových údajů do roku 2020

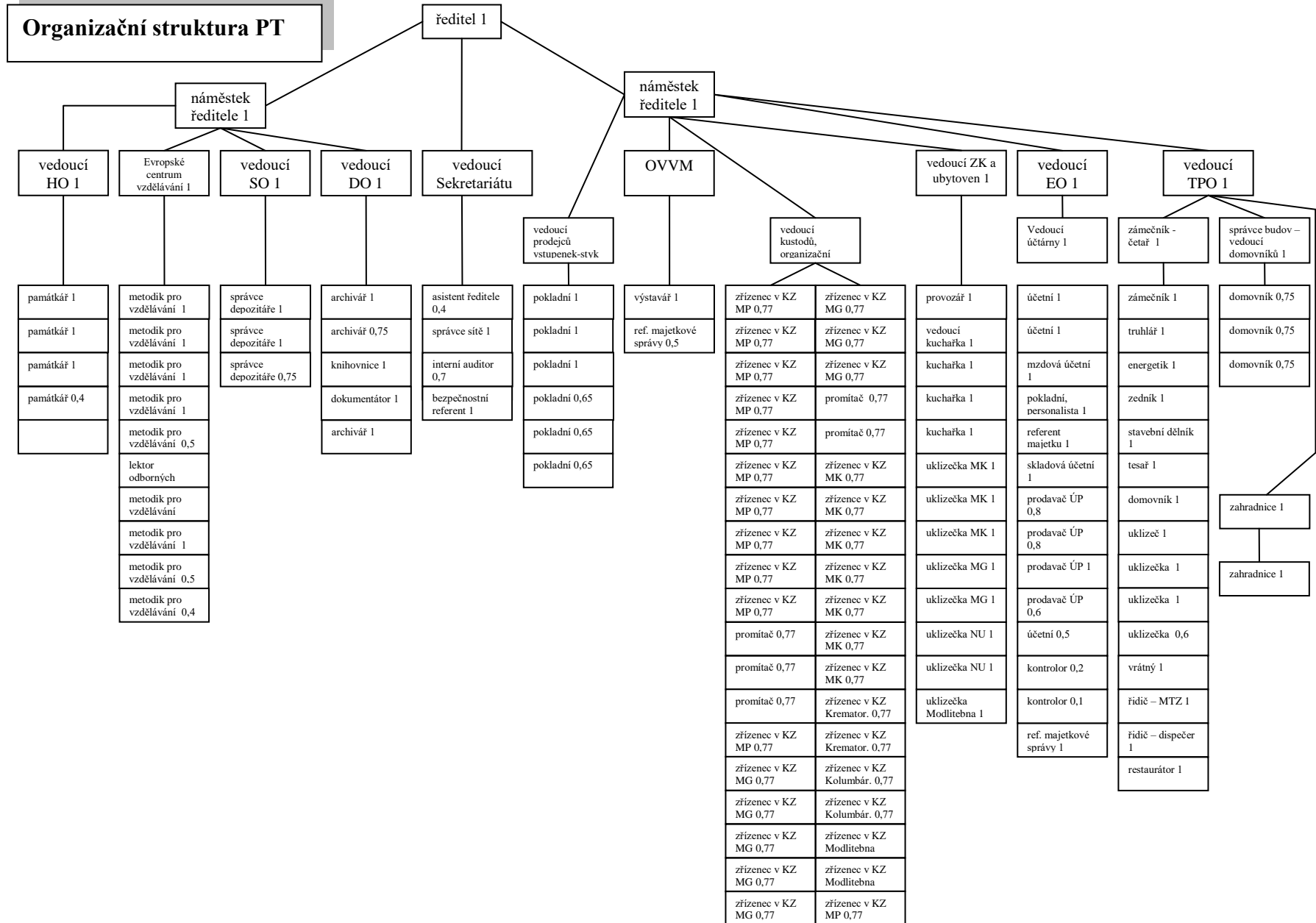

Graf č.4 vývoj průměrné mzdy

Graf č.5 osobní náklady do roku 2020

Organizační struktura PT

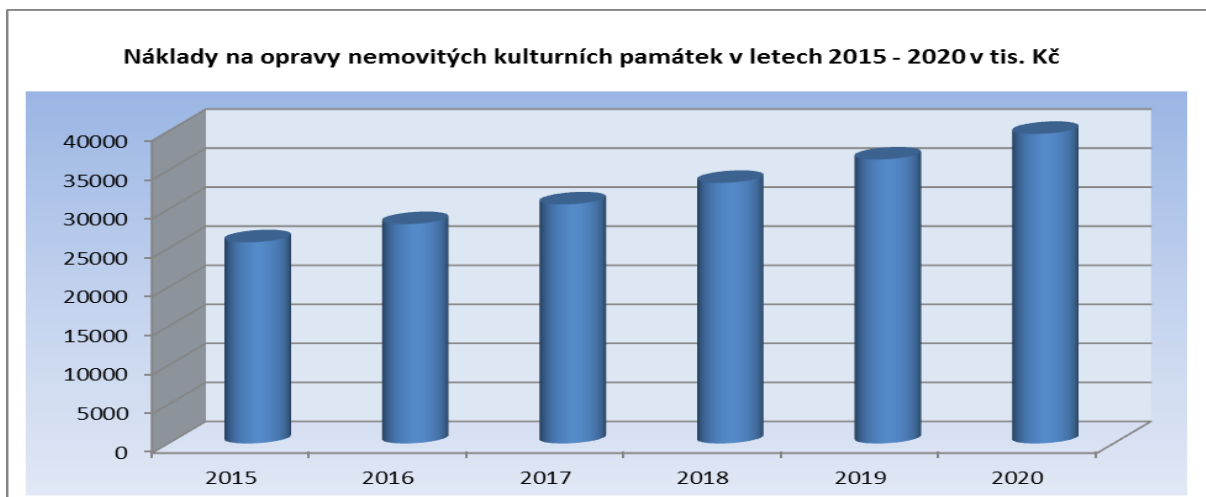

3.7 Investiční a technická činnost

Investiční záměry Památníku Terežín reagují na potřeby rozvoje Památníku zejména v oblasti ochrany sbírkových předmětů, rozvoje pedagogické činnosti a ochrany nemovitých kulturních památek. Realizace je částečně limitovaná nedostatkem finančních prostředků státního rozpočtu, proto záměry jsou koncipovány v čase tak, aby bylo možné zajistit alespoň dobrý stav budov a rozšířit potřebné další činnosti.

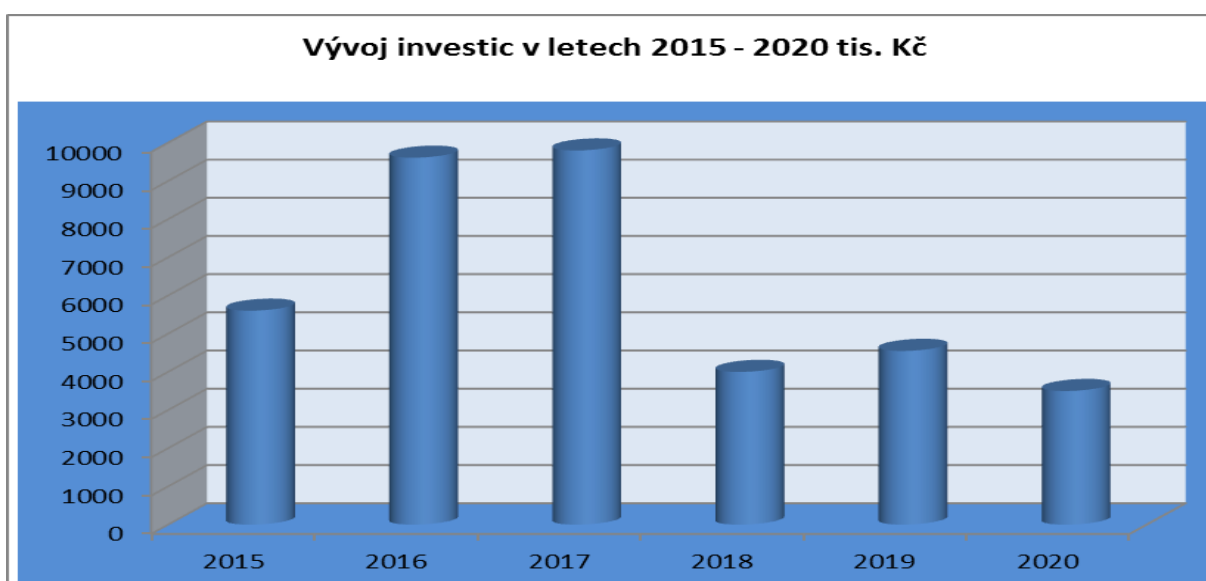
Na úseku technické činnosti budou v letech 2016-2020 zajišťovány tyto úkoly:

- Bude pokračovat odstraňování následků povodní, které postihly Památník Terežín v letech 2002 a 2013. Je třeba dokončit rozpracované akce a zahájit nové vyplývající z aktuálního stavu a navazující na provedené práce. Na konci roku 2015 byla zahájena celková oprava IV. dvora Malé pevnosti, která zahrnuje opravu střech, fasád a skleněných světlíků v celách. Práce budou dokončeny na konci roku 2016 s celkovým nákladem 5 mil. Kč;
- součástí celkové obnovy Malé pevnosti je sanace vnějších ploch pevnostního zdiva. Tyto práce byly zahájeny sanací zkušebního úseku v letech 2004-2005. Od roku 2011 pokračují práce i v dalších úsecích. Náklady na tuto akci prozatím činí 70 mil. Kč. Také tyto práce budou dokončeny v roce 2016. Na ně v letech 2017–2020 navážou obdobným způsobem prováděné opravy objektů vnějšího opevnění – shromaždišť a ravelinů. Odhad nákladů na tyto práce v jednotlivých etapách je 30 mil. Kč;
- od roku 2010 probíhá oprava Kolumbária – bývalého Ravelinu 16 terežínské Hlavní pevnosti – z důvodu havarijního stavu. Dokončení prací, konečné úpravy objektu a rekultivace jeho okolí tak, aby celý areál mohl být zpřístupněn návštěvnické veřejnosti, jsou naplánovány na rok 2016. Odhad nákladů na dokončení je 1 mil. Kč;
- v roce 2013 byla zahájena oprava střech všech objektů Památníku Terežín. K jejímu dokončení zbývají ještě tři objekty v Malé pevnosti. Nejprve budou v roce 2016 opraveny střechy bývalých stájí, v roce 2017 střecha objektu dílenského dvora a poté v roce 2018 střecha objektu Správního dvora. V roce 2019 pak proběhne oprava střechy Krematoria na Židovském hřbitově. Odhad nákladů pro jednotlivé roky je 7 mil. Kč, 7 mil. Kč, 6 mil. Kč a 1 mil. Kč;

Graf č.6 náklady na opravy nemovitých kulturních památek v letech 2015-2020

- v roce 2015 byl Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových Památníku Terezín bezúplatně předán obytný dům č.p. 121 v Dlouhé ulici v Terezíně. Tento objekt bude rekonstruován a vznikne v něm nová ubytovací kapacita a další prostory pro rozvíjení vzdělávací činnosti. Celá rekonstrukce bude provedena do konce roku 2017. Odhad nákladů je 12 mil. Kč;
- v roce 2016 bude realizován nákup a pak rekonstrukce domu bývalé městské váhy v Terezíně, v níž vznikne stálá výstava o transpotech Židů, které směřovaly do Terezína, ale také z Terezína dále do míst vyhlazování a otrocké práce. Odhad nákladů je 3 mil. Kč;
- trvalou součástí technické činnosti bude zajišťování běžné údržby všech objektů a areálů Památníku Terezín, údržby zeleně a realizace technické podpory při konání pietních, výstavních a vzdělávacích akcí.

Graf č.7 Vývoj investic do roku 2020

3.8 Ekonomická a provozní činnost

Památník Terezín předpokládá v příštích pěti letech stabilní vývoj všech nákladových i výnosových položek a stabilní vývoj návštěvnosti, které je z velké části zajištěna cizinci.

Strategickými cíli v ekonomické oblasti jsou:

- dlouhodobá udržitelnost návštěvnosti;
- rozšiřování vzdělávacích činností a zvyšování pedagogické odbornosti;
- stabilní vývoj v oblasti věcných i osobních nákladů = nárůst < 6%;
- dosažení hospodářského výsledků > 0;
- dlouhodobá udržitelnost a nárůst v oblasti prodeje upomínkových předmětů ;

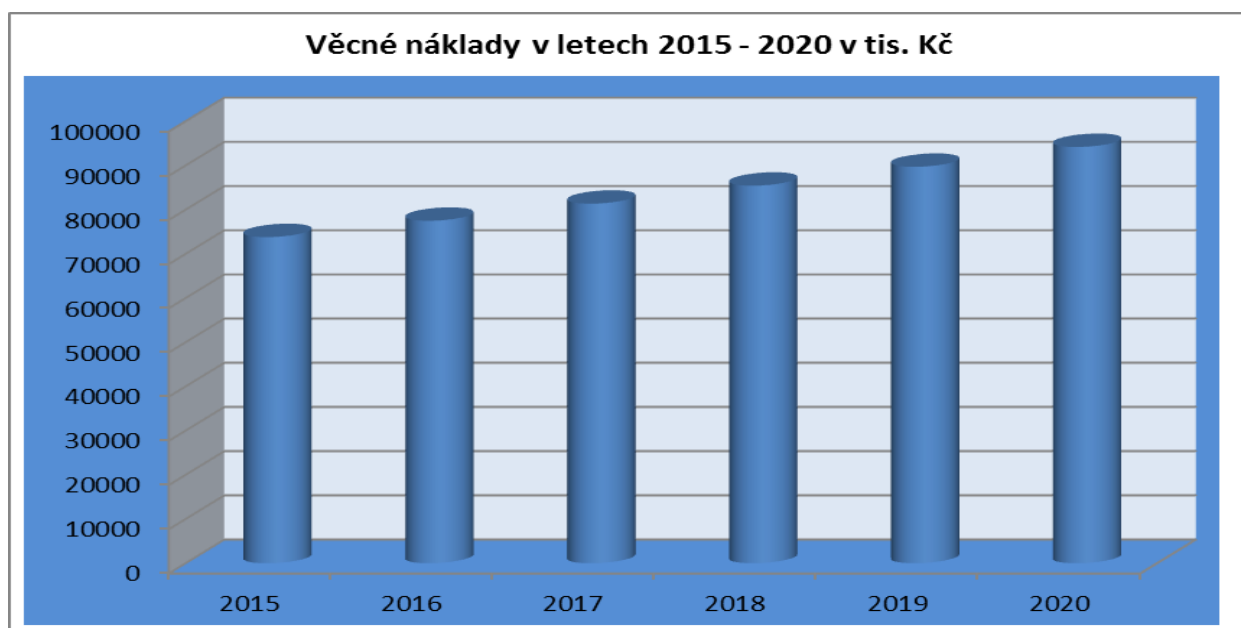

Graf č.8 struktura návštěvnosti roku 2015

Graf naznačuje, že ztrátou zahraničních návštěvníků dojde ke snížení tržeb Památníku Terezín.

Vývoj v oblasti nákladů

V oblasti věcných nákladů Památník Terezín očekává mírný nárůst oproti předchozím letům a to v průměru o 3-5%.

Graf č.9 věcné náklady v letech 2015 – 2020

Financování Památníku je zajišťováno zhruba z 50% vlastními prostředky Památníku a 50% z prostředků státního rozpočtu. Možné zlepšení může přinést novelizace zákona o veřejných zakázkách, ovšem jen velmi částečně pro organizace malého nebo středního typu. Dobrá návštěvnost Památníku je zajištěna zejména návštěvností ze zahraničí a spoluprací s cestovními kancelářemi. Hospodaření Památníku Terežín je koncipováno do roku 2020 jako vyrovnané. Snahou je dosahování zlepšeného hospodářského výsledku.

3.9 Informační technologie

Památník Terežín využívá plně moderní komunikační i procesní prostředky informačních technologií. Všechny objekty jsou připojeny na internet. Památník Terežín využívá moderní elektronickou komunikaci s vnějšími subjekty, zejména se zahraničními, čímž efektivně nakládá s finančními prostředky. Personál obhospodařující informační technologie se aktivně vzdělává. Sbírkové předměty jsou evidovány ve vlastní databázi postavené na MS ACCESS a MYSQL, která je zcela efektivní a dostačující pro jejich evidenci.

IT a jejich budoucí rozvoj:

- Získání finančních prostředků na nákup vysokokapacitních a kvalitních kopírovacích strojů, osobních počítačů, tabletů a notebooků;
- Zavedení nového informačního systému spisové služby
- Zkvalitňování zálohování dat

3.10 Závěr

Památník Terezín má všechny předpoklady pro další úspěšné plnění úkolů vycházejících z jeho zřizovací listiny. Vedle dalšího pokračování sbírkové, vědeckovýzkumné, muzejní a osvětové práce se bude nepochybně dále zvyšovat důraz kladený na jeho činnost vzdělávací a na spolupráci s domácími i zahraničními partnery v rámci mezinárodních programů paměťových institucí zaměřených na připomínání tragických událostí z období druhé světové války. V jeho činnosti budou v určité míře reflektovány také palčivé otázky poválečného i současného mezinárodního vývoje. V souvislosti s tím proto bude třeba zaměřit se v době platnosti této střednědobé koncepce také na rozšíření aktivit směřujících k tomu, aby kromě svých tradičních činností mohl Památník Terezín působit také jako Evropské vzdělávací centrum. Prostřednictvím dalšího pokračování digitalizace sbírek a jejich zpřístupňování na webových stránkách pak bude pokračovat vytváření užších kontaktů s badateli i širokou veřejností.

V Terezíně dne 22. 4. 2016

PhDr. Jan Munk, CSc.

Zpracoval: Bc. Lenka Kříčková a kol.